

WYDAWCA:
Feliks Zawadzki.

Ceny prenumeraty:

W Wilnie: rocznie 6 rb., półrocznie 3 rb.,
za 4 miesiące 2 rb., na 3 miesiące 1 rb. 50 kop.,
na 1 miesiąc 60 kop. Za odnośnienie do domu
dopłaca się 10 kop. miesięcznie.

Z przesyłką pocztową: rocznie 8 rb., pół-
rocznie 4 rb., na 4 miesiące 2 rb. 70 kop.,
na 3 miesiące 2 rb., na 1 miesiąc 75 kop.

Zagranicą: rocznie 14 rb., półrocznie 7 rb.,
na 4 miesiące 5 rb., na 3 miesiące 4 rb.,
na 1 miesiąc 2 rb.

Zmiana adresu pocztowego 20 kop.

Pojedynczy numer 5 kop.

Rękopisy i listy powinny być czytelnie pisane.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: „Do redakcji Kurjera Litewskiego w Wilnie”. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: „Do administracji Kurjera Litewskiego w Wilnie”. — Rękopisów drobnych redakcja nie zwraca.

Prenumeratę i ogłoszenia do „Kurjera Litewskiego” przyjmuje Administracja w Wilnie, oraz: w Mińsku księgarnia W. Makowskiego, w Kownie księgarnia J. H. Ossowskiego i Józefa Zawadzkiego (właśc. K. Rutki), w Grodnie księgarnia Kozłowskiego, w Białym Stoku księgarnia Kaufmana, w Witebsku księgarnia M. Zalszupina i czytelnia Czerwinskiej, w Bielsku księgarnia Syrkowej, w Płocku księgarnia S. Szoche, w Sławsku księgarnia K. Sawicza, w Łużyńcu Ch. Sajera, w Tauragach księgarnia St. Sztukiewicza, w Smorgoniach M. Gordon, w Łobowie dom handlowy J. Jacuńskiego, w Kijowie księgarnia L. Lickowskiego, sprzedaż w kioskach gazety „Kijewska Nowost”, w Żytomierzu K. Ryfiert i F. Zienkiewiczowa, w Warszawie biuro ogłoszeń G. Ungera, A. Wierzbowa, A. Aleja Jerozolimska 78, w Łodzi biuro ogłoszeń Jastrzębskiego, w Petersburgu Księgarnia Polska (ul. Jekateryńska 2), w Moskwie biuro ogłoszeń L. Metzl & Co., w Paryżu biuro ogłoszeń Raetzowski (Cité de Trévise 14). Oprócz tego prenumeratę przyjmują wszystkie ogólnie księgarnie, kioski, biura dzienników, oraz zagraniczne urzędy pocztowe.

Botaniczny ogród. Sala koncertowa.
300—44a—60 Dyrekcja J. A. Szumana. Telefon 361.

Znakomity hiszpański duet
tancerzy-pantomistów
Les Alvarez.

Winogradowa, Szurina, Nana
Delrez, Zwiedzina, Orłowska,
trupa Sokolskiego, Razdolski,

Jankowska, Kwartet Mascotte,
Seymour, Milutina Struwe,
Balstom i wielu innych,

Szczegółowy w atłas
Początek o g. 10
wieczorem.
Restauracja otwar-
ta do 2 g. a nocy 12.

Przypominamy, że należy odnowić prenumeratę na rok 1906.

Administracja.

Upraszamy Pp. Prenumeratorów o **niezwłoczne** reklamowanie, z podaniem szczegółowego adresu, w razie niedokładności w odbieraniu pisma. Przy wnoszeniu prenumeraty należy dawać **dokładny adres: numer domu i numer mieszkania**. W braku dokładnego adresu nie możemy ręczyć za punktualną ekspedycję pisma.

Administracja.

Zarząd miasta Wilna

podaje do wiadomości powszechnej, że na skutek uchwały Rady miejskiej w dniu 16 grudnia roku bieżącego zapadłej na mocy prawa, przysługującego miastu w myśl § 13 warunków korzystania z energii stacji miejskiej elektrycznej, płać za energię, używaną tak dla potrzeb oświetlenia prywatnego, jako też dla celów mechanicznych i przemysłowych z dniem pierwszego lipca roku 1906 będzie podniesiona o dwie kopiejki za każdą kilowatt—godzinę, t. j. za energię używaną: 1) dla potrzeb oświetlenia prywatnego będzie się pobierała następująca opłata: za energię użytą w ciągu pierwszych 200 godzin po 35 kop. zamiast 33 kop. za kilowatt—godzinę; za energię użytą w ciągu następnych 200 godzin po 25 kop. zamiast 23 kop. i za ilość energii, zużytej ponad 400 godzin po 20 zamiast 18 kop.; 2) dla celów mechanicznych tudzież przemysłowych płać będzie regulowana w stosunku 14 kop. zamiast 12 kop. za energię, użytą w ciągu pierwszego tysiąca godzin, i w stosunku 12 kop. zamiast 10 kop. za energię, użytą ponad tysiąc godzin. Wszelkie rabaty odsetkowe, wymienione w § 12 warunków, pozostaną bez zmiany. Wilno 22 grudnia 1905 r.

Dla głodnych dzieci!

Od 28 grudnia Towarzystwo Opieki nad dziećmi będzie wydawało bezpłatnie **OBIADY** głodnym dzieciom w murach pofranciszkańskich w lokalu Giełdy pracy.

Z powodu ograniczonych środków Towarzystwo może wydawać tylko po 150 obiadów dziennie. Niebawo to zbyt mała w stosunku do masy głodnych. Towarzystwo więc zwraca się do ludzi dobrej woli, prosząc o składanie ofert na ten cel pieniężnie, produktami lub ofiarowaniem obiadów u siebie w domu. Oferty mogą być składane w Giełdzie pracy od 28 grudnia od 11-ej do 1-ej godzin.

3—37a—2

Nowe stronnictwo polityczne.

Kijów, d. 24-go grudnia.

W dniu 2 grudnia 1905 roku, grono Polaków z Ukrainy, Wołynia i Podola uznało za słuszne w przedmiocie rozpoczęcia w kraju utworzyć stronnictwo polityczne. Dział nowopowstałe stronnictwo ogłosiło swój program, wytyczne punkta którego podaje w streszczeniu.

Punkt 1-szy. Uznajemy, że na Ukrainie, Wołyniu i Podolu my—Polacy—jestemy mniejszością, a to mniejszością poważną i liczącą i kulturalnie. Wobec tego fakt i historii naszych z tym krajem stosunków, czujemy się nie kolonistami tej ziemi, a prawnymi jej obywatelami i z całą świadomością oświadczamy, że pragniemy służyć wiernie jej interesom na równi z innymi jej mieszkańcami, broniąc wszędzie, gdzie wypadnie, ich praw, zarówno jak i naszych.

Punkt 2-gi. Dążymy do zapewnienia całej ludności pełni praw człowieka i obywatela, a zatem: do absolutnej równości w obec prawa i zniesienia wszelkich praw wyjątkowych; do wolności sumienia, wyznania, do równoprawności kościołów wszystkich wyznań, do wyzwolenia ich

z pod kurateli rządowej i do ich autonomii, do wolności myśli, słowa, druku, zgromadzeń, związków, stowarzyszeń; do prawa swobodnej zmiany miejsca pobytu t. j. do zupełnego zniesienia systemu paszportowego; do zapewnienia nietykalności osoby i niedopuszczalności kary bez prawomocnego wyroku sądowego.

Punkt 3-y. Ustrój Państwa ma być opartym na zasadach parlamentarności konstytucyjnej, z umożliwieniem dalszej ewolucji ku udoskonaleniu form prawno-politycznych.

Punkt 4-ty. Jakkolwiek ordynacja wyborcza z dnia 6-go sierpnia 1905 r. była dla nas, Polaków tego kraju, przychylną, dającą do Dumy Państwowej więcej mandatów przedstawicielom większej własności, a toli poczucie obywatelskie nakazuje nam odrzucić wszelką cenzusową i stanową zasadę i obstarzać przy powszechnym i równym prawie wyborczym, również jak i przy bezpośrednim i tajnym głosowaniu. Oparta na tych czterech zasadach ordynacja wyborcza uważamy za jedyną możliwą i zadość czyniącą wymaganiom sprawiedliwości społecznej i o nią walczyć będziemy my sami i nasi posłowie. Jako wyjątek dla początkowego okresu mogą być dopuszczone dla ludności wiejskiej wybory nie bezpośrednie, a dwustopniowe.

Punkt 5-ty. Zasadniczo odrzucając dzielenie narodowości w tym kraju osiedlonych na uprzywilejowane i upośledzone i doświadczając sami ucisku narodowościowego, oświadczamy, że stoimy i stać zawsze będziemy na gruncie zupełnego równoprawienia wszystkich narodowości, nie tylko wobec praw obywatelskich i cywilnych, ale i ku umożliwieniu rozwoju swojej kultury dla każdej narodowości, w kraju zamieszkałej.

Wymagamy dla Królestwa Polskiego autonomii z sejmem prawodawczym. — Tak samo będziemy obstawali przy zadanu autonomii dla innych krajów, a przede wszystkim dla tutejszego, o ile ludność tych krajów dojrzeje do uznania potrzeby i ujawni dążność ku temu.

Oznajmiamy również, że stoimy w ogóle na stanowisku możliwie najszerszej decentralizacji władzy prawodawczej i administracji.

W punkcie 6-tym omawia się kwestja rolna, która w tym kraju jest pierwszorzędną. Zwracając uwagę na to, iż reforma własności ziemskiej (19-go lutego 1861 r.), będąc w założeniu swem postępową i niezbędną, lecz w wykonaniu spaczoną i niedokonyaną, stronnictwo uważa uregulowanie tej sprawy w całej jej objętości za rzecz palącą i niecierpiącą zwłoki. A więc konieczne jest:

- Usunąć wszelkie przeszkody, tamujące podniesienie kultury mniejszej (włościańskiej).
- Utrwalić własność osobistą.
- Skasować serwituty, szachownice, służebności i t. d.
- Przeprowadzić komasację gruntów włościańskich równie jak i folwarcznych.
- Udostępnić kredyt i ułatwić przedsiębiorstwa.
- Utworzyć gminę samorządną wszechstanową, która ma się stać najniższą komórką samorządu lokalnego.
- Dążyć do zaspokojenia rzeczywistej potrzeby ziemi wśród bezrolnej i małorolnej ludności wiejskiej, t. j. włościan czynszowników i t. d., z obszarów należących do państwa i apanaży, a, gdyby tych nie wystarczyło, to z prywatnej własności ziemskiej, w potrzebnej ilości, za słuszną wynagrodzenie kosztem skarbu państwa. Wyłączenie owo nie powinno i nie może być przeprowadzonym na jedną modłę w całym państwie; przeciwnie musi ono być zindywidualizowane stosownie do potrzeb i warunków każdej miejscowości.

Organami skutecznymi wyłączenia to powinny być mieszane komisje, złożone w równej części z przedstawicieli obu stron zainteresowanych i przedstawicieli miejscowego samorządu.

Punkt 7-my. Dla robotników wywalczmy zabezpieczenia przy pracy, życia, zdrowia i dobrobytu, wolność zwolnieniowych; obowiązkowe przy współudziale państwa ubezpieczenie w razie postradania zdolności do pracy wskutek choroby, wypadku i wieku. Dążymy do unormowania dnia robotniczego w możliwie najlepszych warunkach dla robotnika i do wytworzenia instytucji sprawiedliwie regulujących wzajemne stosunki pomiędzy pracodawcami i pracownikami.

Punkt 8-my. Uważając, że oświata jest główną drogą postępu i kultury, wyrażamy dążymy do powszechnego, darmowego nauczania w szkołach początkowych, oraz powiększenia ilości szkół profesjonalnych, szczególnie rolniczych. Wykłady w szkołach powinny być prowadzone w języku rodzimym zarówno dla większości, jak i dla mniejszości narodowościowych. Inicjatywa prywatna w rzeczach szkolnictwa ma być popierana szeroko i w pierwszym rzędzie powinny być skasowane wszelkie przeszkody, tamujące jej rozwój.

Punkt 9-ty. W dziedzinie sądownictwa dążymy do powrotu do głównych zasad ustaw z dnia 20-go listopada 1864 roku i do dalszego ich rozwoju i udoskonalenia; walczyć będziemy o zniesienie kary śmierci i sądów wyjątkowych i stanowych; dążymy do wprowadzenia prawa o uwalnianiu warunkowych, obrotu przy śledztwie, oraz do reformy kodeksu cywilnego i karnego, zgodnej z zasadami niniejszej odczyty.

Taki jest program nowoutworzonego polskiego stronnictwa politycznego, które okazuje się najwięcej radykalnym wśród wszystkich nowopowstałych stronnictw w tym kraju.

Do organizacyjnego Biura stronnictwa wybrani zostali:

Członkowie: Horwath Stanisław (poczt. Chabne, kij. gub.), Knoll Lucjan (Kijów, Puzkowska ul. N 39), Krawczuk Julian (poczt. Dziuników, kij. gub.), Rohozński Ernest (poczt. Tejtów, kij. gub., wieś Stadnica), Sołtan Jordan (Kijów, Ryłski zaulek N 6), Kandydaci: Wileziński Marjan (poczt. Żytomierz, kij. gub., Zakryncze), Wileziński Henryk (Kijów, Włodzimierska N 39).

B. K.

Kronika wileńska.

— Dzisiejszy numer „Kurjera Litewskiego” wydajemy w warunkach zupełnie niemożliwych. Ani jeden z naszych stałych pp. zecerów nie stanął do roboty, uważając dzień wczorajszy za „trzęsienie święte”.

Wyrażaliśmy nas jako tako z sytuacji pp. zecerów starozakonni, którzy wszakże pierwszy raz nie tylko nasz „Kurjer”, lecz w ogóle pismo polskie składali.

Z tego powodu raczą czytelnicy wybaczyć, iż numer dzisiejszy wydaliśmy w zmniejszonej objętości i że nie mogliśmy się ustrzedz od pomyłek i niedokładności drukarskich.

Jutrzejszy numer „Kurjera” wyjdzie w normalnych warunkach.

— Teatr polski. Jutro rozpoczynają się w Wilnie przedstawienia trupy polskiej Wandy Siemaszkowej. Artyści polscy odegrają piękną komedję Gabrieli Zapolskiej p. t. „Ahaswer”.

— Ogródek froebelski. Dn. 2 stycznia b. r. otwiera się t. z. „Ogródek dziecięcy” pań Heleny i Walerji z zajęciami według metody Froebela. Jest to pierwsza legalna polska szkoła froebelska w Wilnie. Dwa naście lat już upływa, jak przestała egzystować, założona w r. 1881 dzięki staraniom paru energicznych pań, szkoła z programem Froebela. Dziś po 12-u latach doczekaliśmy się szkoły nowej.

— Elektryczność zdrożuje. Zarząd miasta Wilna podaje do wiadomości powszechnej, że „wskutek uchwały Rady miejskiej z dn. 16 grudnia r. b. zapadłej na mocy prawa przysługującego miastu w myśl § 13 warunków korzystania z energii stacji miejskiej elektrycznej, płać za energię używaną tak dla potrzeb oświetlenia prywatnego, jako też do celów mechanicznych i przemysłowych, — od dn. 1 lipca 1906 r. będzie podniesiona o 2 kop. za każdą kilowatt—godzinę.

— Radni Żydzi. Wobec mających się w wielu miastach wkrótce odbyć wyborów radnych miejskich, wniesiony został do ministerium spraw wewnętrznych projekt zniesienia ograniczeń dla radnych Żydów. Zgodnie z tym projektem, liczba radnych Żydów w gub. wewnętrznych nie będzie podlegała żadnym ograniczeniom. Natomiast w kraju Zachodnim (czyli w obrębie stałego zamieszkania) wprowadzony zostanie system następujący: liczba radnych chrześcijan i Żydów ma być zrównana. W razie, gdyby chrześcijanie okazali się mniej, niż Żydów, chrześcijanie mają korzystać z połowy ogólnej liczby głosów.

— Nowe pismo. Zawczoraj wyszedł pierwszy numer nowej gazety rosyjskiej „Mir”, wydawanej w Wilnie przez p. Lipca. W artykule wstępnym czytamy, że redakcja ma na celu „podnieść ducha” w dzisiejszych czasach ogólnego zmęczenia i upadku energii.

— Bal maskowy. W sobotę na spotkanie Nowego Roku ma się odbyć w sali

mięskiej (N 10) pierwszy w tym roku bal maskowy. Początek o g. 10-ej.

— Zabójstwo. Wczoraj o godz. 12 1/2 po południu, na zanku Szpitalnym padł pod kilkakrotnymi pchnięciami noża kapitał orenburskiego pułku Wojtkiewicz, Polak. Zabójca uszedł.

Dowiadujemy się, że przyczyną wykonania na osobie kapitana tego doraźnego wyroku było przekonanie, że z jego rozkazu dało wojsko salwę w tłum na ulicy Zawalnej, podczas pierwszego strejku w mieście naszym. Z dobrych natomiast źródeł wiemy, że na ulicy Zawalnej kapitał Wojtkiewicz, przeciwnie, powstrzymywał podniecone wojsko od użycia broni.

— Licytacja przedmiotów zastawionych w lombardzie Schakowa, która nie doszła poprzednio do skutku, będzie się odbywała w sali licytacyjnej (ul. Trocka, 14) od g. 11 rano w dn. 28, 29 i 30 grudnia oraz 2 i 3 stycznia.

Uniwersytet wileński.

Otrzymałmy z Petersburga następującą depeszę:

Grupa działaczy polskich i litewskich, z profesorem Baudouin de Courtenay na czele, wniosła podanie do ministerium oświaty o otwarciu uniwersytetu w Wilnie.

Ministerjum nie znajduje przeszkód do urzeczywistnienia tych starań.

OFIARY

złożone w Administracji „Kurjera Litewskiego”:

Na szkołę imienia Mickiewicza dotąd złożono 540 rb. 5 kop. W dalszym ciągu złożyli: Adela Grünberg 5 rb., z warsztatów kolei petersbursko-warszawskiej: B. Zgajewski 1 rb., Zantel 50 kop., J. Binisiewicz 50 kop., M. Korzeniowski 30 kop., J. Iwanowski 30 kop., F. Prystor 30 kop., A. Girulski 35 kop., Gorynowicz 30 kop., Sochacki 25 kop., J. Figiel 25 kop., A. Miksztański 25 kop., St. Binisiewicz 20 kop., Z. Gorlach 20 kop., F. Suchocki 20 kop., S. Andrukajis 20 kop., A. Waszgielewicz 20 kop., F. Mielczewski 20 kop., F. Maciejewski 20 kop., K. Jasiewicz 20 kop., Typowicz 20 kop., A. Budziński 20 kop., J. Ejsmont 20 kop., Fr. Kwiatkowski 20 kop., J. Mikielewicz 20 kop., T. Juszkiewicz 20 kop., K. Rudziński 20 kop., A. Tomaszewski 20 kop., H. Baeciewicz 20 kop., B. Baran 20 kop., Charkiewicz 20 kop., Niewiarowski 20 kop., Lutenski 20 kop., Biskirski 20 kop., W. Lipiński 20 kop., B. Milewski 20 kop., W. Jackiewicz 20 kop., A. Pawłowicz 20 kop., W. Pszczelkowski 20 kop., A. Plawgo 20 kop., A. Wasilewski 20 kop., St. Pyłac 20 kop., J. Gorusiewicz 20 kop., J. Adamowicz 20 kop., A. Nowicki 20 kop., K. Stefanowicz 20 kop., Fr. Stuchynski 20 kop., L. Monkiewicz 20 kop., Labejsza 20 kop., J. Daszkiewicz 20 kop., A. Krawjowski 20 kop., W. Zohrowski 15 kop., M. Schanowicz 15 kop., Zukowski 15 kop., Bujnicki 15 kop., J. Jachimowicz 15 kop., A. Wojtkiewicz 15 kop., K. Juszkiewicz 15 kop., Zwirko 15 kop., Lachowicz 15 kop., M. Sztatowicz 15 kop., J. Narkiewicz 15 kop., T. Radyga 15 kop., Jasiewicz 15 kop., F. Walejsko 15 kop., S. Skrobink 15 kop., K. Jasieński 15 kop., Szadulski 15 kop., Juchiewicz 15 kop., Urbanowicz 15 kop., Bitowt 15 kop., K. Ambroziewicz 15 kop., W. Niedziwecki 15 kop., Bitowt 15 kop., Tomaszewicz 15 kop., Ambrosiewicz 10 kop., Gulbinowicz 10 kop., W. Głobanowicz 10 kop., Zieluński 10 kop., M. Bierenet 10 k., K. Jankowski 10 kop., K. Kijoc 10 kop., Sławiński 10 kop., S. Dombrowski 10 kop., Onichimowski 10 kop., J. Nowicki 10 kop., P. Marekianiec 10 kop., K. Masiewicz 10 kop., J. Olszewski 10 k., B. Giedrojc 10 kop., Dziennikiewicz 10 kop., A. Czyż 10 kop., M. Uniewicz 15 kop., K. Maczulski 10 kop., B. Plawgo 10 kop., F. Zawadzki 10 k., St. Witkun 10 kop., K. Tomaszewicz 10 kop., Woloszewicz 10 kop., B. Przylicki 10 kop., K. Zamowski 10 kop., K. Przelicki 10 kop., J. Biskirski 10 kop., B. Targowski 10 kop., Butkiewicz 10 kop., J. Sienkiewicz 5 kop., K. Matusewicz 5 k., J. Rutkowski 15 kop., J. Hnabanowicz 15 kop., K. Sienkiewicz 10 kop., A. Gienies 15 kop., 15 k. zebrane z teatru amatorskiego przez M. Solima-

niego i E. Sadowskiego z dn. 6 grudnia na Antoku 24 rb. 80 kop., Andrzejkiewicz 3 rb., Jądwiaga i Ludwik Łukowski 5 rb., H. Szcuka 25 kop., F. Polojko 15 kop., J. Sienkiewicz 15 k. Ogółem 57 rb. 70 kop., razem z poprzednim 597 rb. 75 kop.

TELEGRAMY

„Kurjera Litewskiego“

(Od własnych korespondentów).

Petersburg, 24-go grudnia (6 stycznia). „Narodnoje Chozajstwo“ donosi, iż kolej syberyjska jest we władzy zbuntowanych żołnierzy zapasowych, którzy przecięli całkowicie komunikację z armią mandżurską. Ministerjum wojny przygotowuje wobec tego oddziały ekspedycyjne, z trzech rodzajów broni złożone.

„Słowo“ zawiadamia, iż na dzień 9 (22) stycznia ogłoszono jest w Petersburgu powstanie zbrojne.

Komisja Kobeki zakończyła już opracowanie nowej ustawy cenzuralnej i wniosła ją w tych dniach pod obrady Rady Państwa.

Rada ministrów wkrótce rozstrzygać będzie kwestję normy procentowej dla Żydów, którzy wstępują do zakładów naukowych.

Do komisji wyborczych, uformowanych przez radę miejską, weszli wyłącznie przedstawiciele partii porządku prawnego.

Petersburg, 27 grudnia (9 stycz.) Do „Molwy“ telegrafują, iż w Wobolnikach w gub. kowieńskiej dragoni i policjanci zrabowali i zniszczyli aptekę Marcinkiewicz. Władze nie sprzeciwiały się rabunkowi.

Generał Solługub telegrafuje, że w Windawie aresztowano komitet socjal-demokratów.

Siedem partii umiarkowanych, na czele z partją 17 października, zawiązało w Petersburgu związek i wybrało komitet wspólny.

Właściciele kopalni węgla zagłębia donieckiego czynią ta starania o zastosowanie nadzwyczajnych środków dla podtrzymania przemysłu węglowego. Od 10 grudnia pociągi z węglem nie chodzą. Kopalnie zawałone są węglem, zakłady stoją bezczynne. Ludność marznie.

DEPESZE

(Agencji Telegraficznej Petersburskiej).

Petersburg, 24 grudnia (6 stycznia). Ogłoszono stan wojenny w powiatach, które przecina kolej syberyjska, mianowicie w powiatach: kurhańskim, isymskim, tiukalskim w gub. tobołskiej; petropawłowski, omskim—w okręgu akmołińskim; kainskim, barnaulskim, tomskim i maryjskim—w gub. tomskiej; adzyńskim, krasnojarskim, kańskim—w gub. jeniejskiej; niżnieudzińskim, bałagańskim i irkuckim—w gub. irkuckiej, oraz w powiatach w gub. tobołskiej: tiuńskim i tobołskim.

Petersburg, 26 grudnia (8 stycznia). Niektóre pisma, w celu podbudzenia przeciw rządowi opinii publicznej, donoszą o masowych aresztowaniach rewolucjonistów. Zarazem te same pisma, prywatnie w sposób przesadny, komunikują o surowych działaniach wojsk, przy starciach z rewolucjonistami. O ile nam wiadomo, areszty te rzeczywiście są dokonywane, lecz dokonywane nie bezcelowo, a w celu uprzedzenia tych zamachów na spokojną część ludności, które projektowali rewolucjonisci.

Jeżeli rząd nie komunikuje szczegółów tych zaaraszowań, to ma on w tem swą rację. W każdym zaś razie, wiemy z najlepszych źródeł, że podczas tych aresztowań znaleziono masę broni i takie składy materiałów wybuchowych, że nie tylko tysiące osób, lecz całe osady mogłyby być zniszczone. Co zaś dotyczy stanowczych środków, stosowanych przez wojska w czasie starć z partiami rewolucyjnymi, to są one wywołane przez te nieludzkie czyny, które rewolucjonisci stosują względem osób, pozostających na służbie Jego Cesarskiej Mości i spokojnych mieszkańców, które codziennie w rozmaitych miejscowościach tracą one przez anarchistów. Rewolucjonisci w czasie starć z wojskiem, nie szczędzą życia żołnierzom. Rząd, wychodząc z zasady, że wojska istnieją nie po to, aby rewolucjonisci na nich próbowali swej broni, jest zupełnie przekonany, że wszyscy Rosjanie, którzy uważają Rosję za swą ojczyznę, nie tylko w zupełności usprawiedliwiają działalność wojsk, lecz są im nawet głęboko wdzięczni.

Petersburg, 27 grudnia (9 stycznia). Termin zwołania Dumi Państwa, w związku z nowym prawem wyborczym z d. 11 grudnia, jest jeszcze niewiadomy. Pogłoski o przeniesieniu tego terminu na kwiecień nie znajdują potwierdzenia. Rada ministrów czyni wszystko, co jest konieczne, ażeby jak najprędzej ukończyć układanie listy wyborców, gdyż zwłoka w tej pracy może powstrzymać zwołanie Dumi.

Petersburg, 27 grudnia (9 stycznia). Dyrektorem departamentu oświaty, zamiast Tichomirowa, mianowany został zarządzający sprawami komitetu Andrejanow. Towarzysza ministra skarbu, członka Rady państwa Dmitriewa, zwolniono z obowiązków towarzysza ministra; na jego miejsce mianowano członka rady ministerjum skarbu, Czistiakowa.

Warszawa, 24 grudnia (6 stycznia). Na naradzie w magistracie o wyborach do Dumi Państwa, postanowiono prosić prezydenta miasta o skomunikowanie się z odnośnymi władzami w kwestji gwarancji bezpieczeństwa dla zgromadzeń przedwyborczych.

Warszawa, 24 grudnia (6 stycznia). Wobec wprowadzenia przez niektóre gminy gwałtem korespondencji z instytucjami rządowymi w języku polskim, polecono zarządom pocztowym nie przyjmować bezpłatnego przesyłania pakietów, adresowanych po polsku.

Kronika miejscowa przepelniona jest opisami wymuszania składek pieniężnych od osób zamożnych, z bronią w ręku.

Na kolei warszawsko-wiedeńskiej ruch pociągów odbywa się prawidłowo.

Warszawa, 25 grudnia (7 stycznia). Z rozporządzenia general-gubernatora, zawieszono zostało wydawnictwo pisma „Kurjer Narodowy“ i oświeczonego drukarni gazety „Kurjer Poranny“.

Warszawa, 25 grudnia (7 stycznia). Znana firma bankierska „Rawicz et Comp.“ egzystująca od 130 lat, zawiesiła wypłaty. Właściciel firmy wyjechał zagranicę, skąd zawiadził o samobójstwie.

Warszawa, 25 grudnia (8 stycznia). Przez obowiązujące postanowienie general-gubernatora karane będą grzywnami do 3000 rb. lub aresztem do 3 miesięcy osoby, nieprawie używające języku polskiego i litewskiego w szkołach, gminach i stowarzyszeniach; także iniektorzy i członkowie organizacji niedozwolonych przez władze i redaktorzy i wydawcy pism, propagujących taką samowolę.

Radom, 24 grudnia (6 stycznia). Przy rewizji, dokonanej w hotelu Rzymskim, znaleziono prasę drukarską, proklamacje, dynamit, narzędzia do wyrobu materji eksplozujących i mnóstwo rewolwerów. Aresztowano 2 osoby.

Sosnowiec, 25 grudnia (7 stycznia). W okręgu sosnowickim wszystkie zakłady przemysłowe, z wyjątkiem dwóch, przystąpiły do pracy.

Kutno, 24 grudnia (6 stycznia). Policja zaaraszowała w osadzie Krośnice 4 socjalistów, z nich dwaj są Żydami i 2

Niemcami; zmuszali oni mieszkańców do składek pieniężnych. Znaleziono przy nich flagę Bundu.

Płock, 24 grudnia (6 stycznia). Gminne wieści niektórych gmin powiatu przasnyskiego, które pod wpływem rewolucjonistów postanowiły wprowadzić do korespondencji i buchalterji język polski, obecnie polecają wójtom i pisarzom gminnym prowadzenie korespondencji w języku państwowym.

Nowomińsk, 26 grudnia (8 stycznia). Wystrzałem z rewolweru zabity został naczelnik powiatu Junackiewicz; mała córka jego została raniona.

Opatów, 26 grudnia (8 stycznia). Wczoraj w Ostrowcu strzelali rewolwerowemi zabity został dozorca policyjny Fronczkowski; ranieni zostali strażnicy Mironienko i Supruniuk.

Mińsk, 23 grudnia (5 stycznia). Ruch pociągów na kolei Libawo-romeńskiej zwolna jest przywracany. Pociągi chodzą z wielkiem opóźnieniem.

Rzerzyca, 23 grudnia (5 stycznia). Przybyły w tych dniach oddział wojska wyruszył do miasteczka Welony i Warkłany, w celu polapania partji Iłantczyków; przywrócenia w pogranicznych z Litwą gminach legalnych władz. Inny oddział działa skutecznie w miasteczku Marienhäusen.

Lityń, (gub. podolska), 24 grudnia (6 stycznia). Za uczęszczanie na wiece, trzech nauczycieli otrzymało dymisję, a jednego z duchownych przeniesiono do Nowej Uszycy.

Ryga, 25 grudnia (7 stycznia). General-lejtnant Solługub telegrafuje do hr. Wittego z Rygi: „Oddział wojska, wysłany do Windawy, zaaraszował miejscowy komitet socjal-demokratów wliczbie 16 głównych kierowników, 3 zostało zabitych, a jeden ciężko raniony.“

Ryga, 25 grudnia (7 stycznia). W Altpelbaltu, pow. wendeńskiego, zrabowano kantor pocztowy i skradziono 1100 rb. W pow. ryskim, niektóre mianowane przez rewolucjonistów nowe zarządy gminne rezygnują z pełnienia swych obowiązków i zdają się na łaskę władz legalnych. Zarazem przystępują do czynności poprzednie zarządy gminne. W Rydze w dalszym ciągu patroluje wojskowe odbierają ludności broń.

Walc, 24 grudnia (6 stycznia). Zarząd ziemski zwrócił się do zarządów gminnych, ażeby zabraniali nauczycielom wiejskim zwolniać włościan do szkół ziemskich, dla wysłuchiwania mów i odczytywania broszur, podniecających lud wiejski.

Kijów, 25 grudnia (7 stycznia). W brew rozszerzającym pogłoskom o mających wybuchnąć w czasie świąt rozruchach, pierwszy dzień świąt minął spokojnie. Aresztowano oficjalistę zarządu kolei południowo-zachodniej Tarasowa; znaleziono u niego pieczęć rady deputowanych robotniczych i 662 rb., które skonfiskowano, jako fundusz rady.

Odesa, 24 grudnia (6 stycznia). Przez 3 dni Odesa było odcięta od całej prawie Rosji; dziś iruch telegraficzny został przywrócony. Wczoraj po 5-io-dniowej przerwie przybył kurjer z Petersburga. Rada miejska wyasygnowała 200 tys. jako wsparcie dla potrzebującej ludności. Na głowę miasta obrano adwokata przysięgłego Protopopowa. Na czas trwania stanu wojennego, zawieszono wydawnictwo pisma „Komerceskaja Rossija“. Z powodu zaprzestania przez banki miejscowe wydawania pożyczek na ziarno, dowóz ziarna do Odesy znacznie się zmniejszył.

Odesa, 25 grudnia (7 stycznia). Prezes komitetu gieldowego zwrócił się do ministra skarbu z następującą depeszą: „Ogólny kryzys finansowy, upadek handlu i przemysłu, wywołany przez wypadki na Dale. Wschódzie, pogromy Żydów, strejki kolejowe, poczty i telegrafu i robotników, a także przez rozruchy agrarne i masowe bankructwa, zniewala odesk. komitet gieldowy do robienia starań o zmniejszenie podatku miejskiego na rok 1906.“

Oddano pod sąd 48 oficjalistów kolejowych odeskich odnogi kolei połud.—zachodnich, za udział w strejkach.

Moskwa, 23 grudnia (5 stycznia). Wobec przywrócenia spokoju, general-gubernator pozwolił na odbywanie przedstawień w teatrach, na przedstawienia amatorskie i wieczory muzyczno-dramatyczne, z warunkiem kończenia ich najpóźniej o g. 11 wieczorem. Mieszkańcy cyrkulu precystyńskiego zorganizowali swoim kosztem straż.

Moskwa, 26 grudnia (8 stycznia). O g. 9-ej w nocy, wachmistrz moskiewskiego pułku dragonów, który powracał z banhofu nikolajewskiego do miejsca rozlokowania swego oddziału, w pobliżu klasztoru Aleksiejewskiego zniemacka został okrażony przez trzech nieznajomych, z których jeden wyrwał wachmistrzowi jego pałasz, porwał mu głowę. Przechodzący patrol zabił dwóch złoczyńców; trzeci, który zdołał uciec, został aresztowany z rana. Na mostach Gorbatiem i Priesnieńskim nie wiadomi złoczyńcy strzelali do pikiet policyjnych; jeden policjant został raniony. Z powodu 93-iej rocznicy oswoobodzenia Moskwy od najścia Francuzów, odprawiono w świątyni Zbawiciela uroczyste nabożeństwo w obecności władz. Otworzone zostały teatry i kluby.

Charków, 24 grudnia (6 stycznia). Oczekiwany jest tu przyjazd towarzysza ministra komunikacji Miasojedowa-Iwanowa, opatrzonego nadzwyczajnymi pełnomocnictwami, w celu przywrócenia prawidłowego ruchu na kolejach południowych.

Kupiansk, (gub. charkowska) 25 grudnia (7 stycznia). Rozruchy agrarne w powiecie przejawiały się podpalaniem, kradzieżami paszy i pogrozkami obywatelom. Utworzono samoobronę miejską.

Sumy, 25 grudnia (7 stycznia). W mieście ogłoszono stan ochrony nadzwyczajnej.

Marjupol, 25 grudnia (5 stycznia). Ruch pociągów wznowiono. Po 2-tygodniowej przerwie dziś przybyła tu pierwsza poczta.

Jelisawetgrad, 24 grudnia (6 stycznia). Zeszłej nocy dokonano wielu rewizji i aresztów między osobami z inteligencji i robotnikami.

Jelisawetgrad, 24 grud. (6 stycznia). Duma zorganizowała komitet do wydawania zapomóg robotnikom, pozbawionym pracy. Na początek wyznaczono rb. 1000. Z powodu rozwoju nożowictwa, które zaczęło się szeregami rabunków i zabójstw ulicznych, a między innymi rabunkiem u kupca Pisarewskiego, mieszkańcy miasta, ze względu na bezczynność i bezsilność policji, zażądali od rady miejskiej, ażeby zorganizowała nocne warty z udziałem mieszkańców. Rada miejska zaproponowała mieszkańcom, aby zapisywali się na listę wartowników nocnych i porozumiewali się z administracją, co do znaczenia tej organizacji.

Jekaterynburg, 23 grudnia (5 stycznia). Zakłady bogosłowskie są czynne; na budowę części nowej Uralskiej kolei żelaznej wyasygnowano 10 milj. rb. W nocy aresztowano kolejowy komitet strejkowy.

Nowgorod-Siewiersk, 22 grud. (4 stycz.). We wschodniej części powiatu mają miejsce zaburzenia agrarne; włościanie samowolnie wyrabiają lasy. Zakończono wczoraj nadzwyczajne zgromadzenie ziemskie postanowiło popierać bank włościański w celu rozszerzenia obszaru gruntów włościan malorolnych.

Baku, 24 grudnia (6 stycznia). Przywrócono ruch kolejowy.

Bachmut, 24 grudnia (6 stycznia). Oddział wojska, posłany dla przywrócenia porządku na st. Debalcewo, powrócił z 24-ma aresztowanymi, wśród których znajduje się inżynier Jerechowicz. Przy zbliżaniu się do stacji, wojsko rozebrało wszystkie tory kolejowe, a następnie wysłało pluton kozaków z propozycją poddania się. Dla uniknięcia rozlewu krwi, naczelnik dyktansu inżynier Jerechowicz wyszedł z białą chorągwią i oświadczył, że strejkujący poddają się. Wojsko bez przeszkody zajęło stację i przystąpiło do aresztowań.

Złatoust, 23 grudnia (5 stycznia). Po manifestacji z d. 17 paźdz. szerzona propaganda idei socjalistycznych między robotnikami, którzy urządzali wiece; inteligencja zachowywała się wobec tego biernie, wypadków pogwałcenia spokoju publicznego nie było; ekonomiczne zadania robotników zostały uwzględnione i zakłady są czynne. W mieście i powiecie spokój.

Berlin, 26 grudnia (8 stycznia). Cesarz Wilhelm jest lekko przeziębiony i nie wychodzi z mieszkania, sprawozdania jednak przyjmuje regularnie. Sekretarz stanu Richthofen zachorował wskutek przeciążenia pracą.

Pillau (Prusy wsch.) 25 grud. (7 stycz.). Przybył tu parowiec „Wolga“ z osobami, które opuściły Rygę.

Paryż, 23 grudnia (5 stycznia). Z Waszyngtonu donoszą, że w mieście Marai w Nicaragua 1000 mieszkańców znalazło śmierć pod gruzami zwałonych przez trzęsienie ziemi domów; masa ludzi żywcem spaliła się w gorącej lawie.

Paryż, 24 grudnia (6 stycznia). Przy wyborach do senatu, większa część opuszczających senat, została ponownie wybrana. Między wybranymi są: Fallières, Chammier, Bourgeois, minister handlu Trouillota prezydent Toumisset Pichon. Ogólnie obrano: republikanów strony lewej 27, radykalistów 26, radykalnych socjalistów 14, socjalistów 2, narodowców 6, reakcjonistów 16, postępowców 17—razem 108. (Havas).

London, 24 grudnia (6 stycznia). Arcybiskup Canterburyjski oświadcza w piśmie do wiernych kościoła anglikańskiego, że łączy modły swoje z modłami obywateli rosyjskich, wierzących, że straszne wypadki dni ostatnich poprzedzają rozpoczęcie ery wielkiego, mocnego rozkwitu Rosji.

London, 26 grudnia (8 stycznia). Na dzisiejszym posiedzeniu rady królewskiej podpisany został dekret o rozwiązaniu parlamentu i o wyznaczeniu wyborów do parlamentu.

London, 24 grudnia (6 stycznia). Z powodu oświadczenia admirała Rozestwienkiego, że, podczas bitwy morskiej pod Cuszumą, flota angielska, zebrana w porcie Wej-hajwej, była przygotowana do napadnięcia na flotę rosyjską, „Times“ odpowiada, że w czasie bitwy pod Cuszumą, w Wej-hajwej znajdował się załadowany jeden krążownik angielski drugiej klasy i 1 okręt wywiadowczy, a w Szanchaju także jeden tylko krążownik, główne siły floty angielskiej i jej dowódca przebywali w Hongkongu, reszta zaś okrętów rozrzucona była na południe od tego portu.

Waszyngton, 24 grudnia (6 stycznia). Departament marynarki zapewnia, że zamiar postania na wody europejskie eskadry amerykańskiej, pod dowództwem admirała Sigsbeek, pozostał znacznie wcześniej, niż przypuszczenie europejskich męzów stanu, iż kwestja marokańska zagraża niebezpieczeństwem pokojowi powszechnemu.

New-Jork, 26 grudnia (8 stycznia). W porcie tutejszym spotkały się pancerniki „Alabama“ i „Centucey“. Ten ostatni utknął na mieliznie; jednocześnie osiadł na mieliznie pancernik „Kirsara“. „Centucey“ wprowadzony został do suchego doku; na „Alabama“ i „Kirsara“ uszkodzenie naprawiono.

Manilla, 24 grudnia (6 stycznia). Wzmocniona działalność panuje w garnizonie tutejszym. Mobilizują się tu 3 nowe pułki w przewidywaniu możliwych wypadków w Chinach.

IMPORT KAWY

B. L. JANKIEWICZ

Warszawa.

Najlepsze kawy palone

w oryginalnym obanderolowanym opakowaniu.

Sprzedaż wszędzie.

50—9a—25

O G Ł O S Z E N I A.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BIURO MLECZARSKIE

Nowość pod kierunkiem specjalisty

„C“ Korona

Instalacje Mleczarni, Maślarni, Serowarni

ręcznych, manewrowych, parowych, elektro-motorowych i t. d.

Porady, informacje, instrukcje w zakresie mleczarstwa

SKŁAD

Maszyn, Narzędzi i Naczyni Mleczarskich

zaopatrzone stale w wielki wybór estatnich nowości

Tadeusz Kowalski i A. Trylski

Warszawa, Miodowa 4.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nowy system Wirówka do mleka „C“ Korona.

Skład Fortepjanów

JÓZEFA ZAWADZKIEGO

w WILNIE,

Dominikańska 12,

poleca bogaty wybór

FORTEPIANÓW,

Pjanin i Fisharmonji

prerwszorządnych fabryk.

Hôtel St. Georges Wilno. z pierwszorzędna restauracją. 30—113a—25

Ważne dla gospodarzy!

W maj. **Taboryzki** przez Jaszuny kol Poleskich: do sprzedania **30 KRÓW** dojnyc i **BUHAJ** rasy holenderskiej. Właściciel **B. Reszko.** 3—50—3

Do zarządu mlecznym gospodarstwem, oraz placetwem w szpitalu dla umysłowo chorych w Nowowilejsku potrzebna do-brze obznajomiona **GOSPODYNIA.**

Oferty wraz z kopjami świadectw uprasza się nadsyłać do kancelarji tegoż szpitala. Pierwszeństw obęda miały osoby, które ukończyły szkołę gospodarczą. Wynagrodzenie 25 rubli miesięcznie, mieszkanie i utrzymanie. 3—256a—3

Z HUMORYSTYKI ROSYJSKIEJ.

Różnica.

— Jaka jest różnica między prawem a rozporządzeniem administracyjnym?

— Pierwsze wydawane jest dla bankierów zagranicznych, a drugie — dla poddanych rosyjskich.

Na egzaminie.

— Jaka jest przeciętna długość życia ludzkiego?

— U nas, profesorze — do pierwszego spotkania z manifestacją patriotyczną.

Dla czego.

— Powiedz pan, dlaczego u nas samobójców chowają po za ogrodzeniem cementarni?

— Aby nie pomieszać ich z zabitymi na zasadzie legalnej, z rozkazu władzy. („Strielcy“).

SYFILIS, MOCZOPLCIOWE I SKÓRNE CHOROBY.

Ś. to Jeraki proszp. róg Tatarskiej N 10 d. Druskina. Od 9—1 r. i 6—8 wiecz.

D-r Żuk.

—5a—15